

Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum između EU-a i Kanade (CETA)

Otvaranje obilja mogućnosti
za građane u Hrvatskoj

CETA će donijeti korist građanima diljem Hrvatske.
Učinit će to:

ukidanjem **carinskih tarifa** za hrvatske
izvoznike i uvoznike

otvaranjem kanadskog tržišta **usluga**
hrvatskim poduzećima

omogućavanjem hrvatskim poduzećima
da sudjeluju u više
postupaka javne nabave u Kanadi

zaštitom **istraživanja i kreativnosti** u
Hrvatskoj

omogućavanjem lakšeg zapošljavanja
hrvatskih **stručnjaka** u Kanadi

poticanjem više **ulaganja** između
Hrvatske i Kanade

pomaganjem hrvatskim **malim**
poduzećima
da više izvoze u Kanadu

Hrvatsko gospodarstvo otvoreno je za trgovinu,

**a Hrvatska i Kanada već imaju bliske
odnose u području trgovine i ulaganja**

49 milijuna EUR

Vrijednost trgovinskog viška Hrvatske
u razmjeni robe i usluga s Kanadom

87 milijuna EUR

Vrijednost hrvatskog
izvoza u Kanadu

38 milijuna EUR

Vrijednost hrvatskog
uvoza iz Kanade

Ukidanje carinskih tarifa za hrvatski izvoz robe

**Hrvatski izvoz robe u Kanadu:
28 milijuna EUR (2015.)**

CETA će donijeti velike **uštede na carinskim pristojbama** jer će se ukloniti pristojbe za 99 % svih tarifnih stavki, od kojih će se 98 % ukinuti odmah po stupanju na snagu.

Hrvatska će **ostvariti korist od ukidanja carina za gotovo sav svoj izvoz**, a posebno za:

- **strojeve i elektroničku opremu**

Hrvatski izvoz u Kanadu: 9 milijuna EUR (2015.)

Strojevi i elektronička oprema čine trećinu hrvatskog izvoza u Kanadu. Prosječne su carine za te proizvode niske, ali za pojedine proizvode primjenjuju se carinske stope koje iznose i do 9 %.

Osim velikih ušteda na carinskim pristojbama, CETA će omogućiti hrvatskim poduzećima da izbjegnu troškove dvostrukog ispitivanja zahvaljujući odredbama o **priznavanju potvrda o ocjenjivanju sukladnosti** u sektorima kao što su:

- strojevi,
- električna roba,
- elektronička oprema.

Ti će sektori imati koristi i od CETA-inih odredaba o javnoj nabavi i kretanju stručnjaka (*vidi u nastavku*).

- **farmaceutske proizvode**

**Hrvatski izvoz u Kanadu:
8,2 milijuna EUR (2015.)**

Farmaceutski proizvodi čine gotovo 30 % hrvatskog izvoza u Kanadu. Najveća korist CETA-e za taj sektor leži u njezinim odredbama o intelektualnom vlasništvu (*vidi u nastavku*).

Protokolom o uzajamnom priznavanju **dobrih proizvođačkih praksi (DPP)** trgovanje u ovom sektoru olakšat će se tako što će se tijelima jedne strane omogućiti prihvaćanje potvrda o sukladnosti koje su izdala tijela druge strane.

- **namještaj**

**Hrvatski izvoz u Kanadu:
1,6 milijuna EUR (2015.)**

Kanadske carine iznose najviše 8 %.

Otvaranje kanadskog tržišta usluga hrvatskim poduzećima

Hrvatski izvoz usluga u Kanadu:
59 milijuna EUR (2015.)

Usluge koje Hrvatska najviše izvozi u Kanadu jesu:

- turizam,
- telekomunikacije,
- usluge prijevoza.

Hrvatski uvoz usluga iz Kanade:
26 milijuna EUR (2015.)

CETA-om će se **hrvatskim poduzećima poboljšati i osigurati pristup kanadskom tržištu usluga.**

Na primjer, u sektoru profesionalnih usluga Kanada je ukinula niz ograničenja u pogledu uvjeta državljanstva i boravišta za hrvatske stručnjake koji rade u Kanadi, a koji su:

- odvjetnici,
- računovođe,
- arhitekti,
- inženjeri.

CETA donosi pravnu sigurnost i za izvoznike usluga iz EU-a. Kanada je učvrstila trenutačnu razinu otvorenosti prema poduzećima iz EU-a koja pružaju usluge kao što su:

- financijske usluge,
- telekomunikacije,
- poštanske i kurirske usluge.

Omogućavanje hrvatskim poduzećima da sudjeluju u više postupaka javne nabave u Kanadi

---

Na temelju CETA-e **hrvatska će poduzeća dobiti pristup velikom kanadskom tržištu javne nabave.**

Hrvatska će poduzeća imati mogućnost sudjelovanja u javnim natječajima za isporuku robe i usluga na svim razinama vlasti u Kanadi (saveznoj, provincijskoj i općinskoj).

Kanada je isto tako pristala učiniti proces nadmetanja transparentnijim objavljivanjem svojih saveznih i pokrajinskih javnih natječaja na jednom *web*-mjestu posvećenom javnoj nabavi. Obveze koje je kanadska vlada preuzela u pogledu javne nabave u okviru CETA-e **najambicioznije su koje je Kanada dosad preuzela.**

Zaštita istraživanja i kreativnosti u Hrvatskoj

CETA-om se hrvatskim inovacijama, autorskim pravima i žigovima pruža **slična razina zaštite** u Kanadi koju oni uživaju u Europi.

Točnije, Kanada će **svoju zaštitu autorskih prava uskladiti s međunarodnim standardima.**

To je važno jer će se na taj način zaštititi intelektualno vlasništvo kreativnih industrija EU-a (umjetnička djela, publikacije, glazba i softver), uključujući i njihovo širenje putem internetskih kanala za distribuciju.

CETA obuhvaća i **prava intelektualnog vlasništva za farmaceutske proizvode.**

Sporazum uključuje:

- mogućnost **dodatne zaštite patenta do dvije godine kao kompenzacije za nepotrebna odlaganja** pri izdavanju odobrenja za stavljanje u promet kojima se skraćuje korisni vijek trajanja patenta,
- preuzimanje obveze da se svim strankama u sporu osigura **učinkovito pravo žalbe** u okviru kanadskog režima „povezivanja s patentom” (poveznica između odobrenja za stavljanje u promet generičkih lijekova i statusa patenta originalnih lijekova),
- preuzimanje obveze da se održi postojeća kanadska praksa kojom se omogućuje osmogodišnja zaštita podataka.

To su dobre vijesti za Hrvatsku, s obzirom na opseg izvoza hrvatskih farmaceutskih proizvoda u Kanadu.

Omogućavanje lakšeg zapošljavanja hrvatskih stručnjaka u Kanadi

---

CETA sadržava odredbe kojima se hrvatskim stručnjacima olakšava rad u Kanadi (i obrnuto), kao i priznavanje njihovih kvalifikacija. To je velika prednost za poduzeća koja:

- pružaju usluge kao što su usluge nakon prodaje za izvezene strojeve ili za softver informacijskih i komunikacijskih tehnologija,
- izrađuju složene proizvode koji zahtijevaju usluge nakon prodaje kao što su instalacija ili održavanje strojeva.

Odredbe kojima se olakšava kretanje građana mogu biti posebno korisne za mala i srednja poduzeća koja možda ne mogu osigurati stalno osoblje koje bi izravno pružalo uslugu na terenu.

CETA-om se uspostavlja pravna sigurnost i znatno **poboljšava mobilnost pružatelja usluga** zato što se:

- olakšava premještanje ključnog osoblja preko Atlantika,
- poduzećima omogućuje slanje osoblja potrebnog za pružanje usluga nakon prodaje za strojeve, softver i opremu,
- stvara okvir za priznavanje stručnih kvalifikacija za regulirane sektore kao što su arhitekti i računovođe.

Poticanje ulaganja između Hrvatske i Kanade

Kanadska izravna strana ulaganja u Hrvatsku: **3 milijuna EUR** (2015.)

Zahvaljujući članstvu u EU-u i gospodarskoj stabilnosti, Hrvatska **ima potencijal da postane atraktivna destinacija za kanadska ulaganja.**

Hrvatska ima tradicionalni dvostrani ugovor o ulaganju s Kanadom iz 2001.

Kada CETA konačno stupi na snagu, **zamijenit će taj dvostrani ugovor o ulaganju** i osigurat će hrvatskim i kanadskim ulagačima **veću predvidljivost, transparentnost i zaštitu** njihovih ulaganja u Kanadi odnosno u Hrvatskoj.

Pomoć hrvatskim malim poduzećima da više izvoze u Kanadu

Smanjenje trgovinskih prepreka, ukidanje carina, pojednostavnjeni carinski postupci i usklađeni tehnički zahtjevi zajedno čine izvoz jednostavnijim i jeftinijim. To malim poduzećima omogućuje:

- lakše tržišno natjecanje s velikim poduzećima,
- prodaju istog proizvoda (ili proizvoda s manjim izmjenama) na oba tržišta,
- sudjelovanje u lancima opskrbe i e-trgovini.

Posebnim odredbama učvršćuju se koristi CETA-e za mala poduzeća kao što su:

- uzimanje u obzir njihovih potreba u e-trgovini,
- poboljšani pristup informacijama o natječajima za javnu nabavu,
- upotreba sustava sudova za ulaganja.

Odredbama CETA-e o sustavu sudova za ulaganja omogućuje se brže rješavanje sudskih postupaka i smanjenje troškova za mala poduzeća koja podnose tužbu.